

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

XXXV. De statu Monachorum & Canonicorum Regularium. D. 8. S. 1. C. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

DE VOT. & C. ET DE STAT. MONAC. ET CAN. REG. 473
commiffum inter illos non inducit im-
pedimentum. Quomodo diffolvatur ma-
trimonium infidelium per conversionem
unius partis? Dicitur in *Nucl. Theol.*
Exam. 28. n. 4.

TITULUS XXXIV.

De Voto & Voti Redemptione.

Decreta h. t. in Jure Canonico, & à Ca-
noniftis hîc tractari folita, vide tradita
in *Nucl. Theol. Exam. 16. n. 3. 4. & 5.* ad
quæ Lectorem remitto.

TITULUS XXXV.

De Statu Monachorum & Canoni- corum Regularium.

1. Quæ h. t. tractantur, cum ob diver-
fitatem Religionum per ſpeciales
Conſtitutiones Apoſtolicas & Ordinum
variè ſint modificata, ſuper his conſulen-
di DD. præſertim RR. ut *Hyacinthus Do-
natus, Aſcanius Tamburinus de Jure Ab-
batum &c.* qui de ſingulis Ordinibus ſpe-
cialiter ſcripſerunt. Notanda tamen ſe-
quentia Capita h. t.

2. I. In *Decret. c. 2.* „Monachi non
„permittantur habere peculium, & qui
„in extremis cum peculio inventus fuerit,

Gg 5

„(niſi

„(nisi ab Abbate fuerit ei permissum)
 „ & dignè non pœnituerit, nec inter Fra-
 „ tres accipiat sepulturam, quod etiam de
 „ uniuersis Religiosis Pontifex præcipit
 „ observari. Idem decernit Trident. *sess. 25.*
de Reg. c. 2. „ Nemini Regularium tam
 „ virorum, quàm mulierum, liceat bona
 „ immobilia vel mobilia tanquam propria
 „ possidere vel tenere. Per hæc tamen,
 „ ut docet *Pichler Decis. 108.* non reprobatur
 „ praxis plerorùmque Ordinum utriusque
 „ sexûs, in quibus de licentia Superiorum
 „ ad nutum ipsorum revocabili permittitur
 „ Religiosis peculiare depositum ad suum
 „ privatum, licitum tamen & honestum
 „ usum.

3. Additur *in cit. Cap. 2. Decret.* „ Mo-
 „ nachi non singuli per villas & oppida
 „ seu Parochiales ponantur Ecclesias, nec
 „ soli inter sæculares spiritualium hostium
 „ conflictum expectent. Quod tamen non
 „ est præcepti, sed consilii & honestatis,
 „ quia, ut ait Seneca *Epist. 25.* *Omnia mala*
nobis solitudo persuadet, ac magna pars
peccatorum tollitur, si peccatoris testis as-
sistat.

4. II. *In 6. h. t. c. un.* „ Constitutione
 „ perpetuò valiturâ sancit Pontifex, uni-
 „ versas Moniales cujuscunque Ordinis
 „ sub perpetua in suis Monasteriis de cæ-
 „ tero

„tero debere permanere clausura, ita ut
 „nulli quacunq[ue] ratione vel causâ (nisi
 „tali morbo laboret, ob quem non possit
 „absq[ue] gravi periculo vel scandalo aliis
 „cohabitare) Monasteria deinceps egre-
 „diendi sit facultas; nulliq[ue] personæ
 „utriusq[ue] sexûs (nisi rationabilis ac ma-
 „nifesta causa existat, ac de illius, ad quem
 „pertinet, speciali licentia) ingressus pa-
 „teat ad easdem; deinde ut hæc clausura
 „melius queat observari, prohibet, ne in
 „Monasteriis Ordinum non Mendican-
 „tium plures recipiantur de cætero in so-
 „rores, quàm possint de Monasteriorum
 „bonis absq[ue] penuria sustentari; si secus
 „actum fuerit, irritum decernit. Denique
 „mandat in virtute Obedientiæ & inter-
 „minatione maledictionis æternæ Episco-
 „pis, quatenus in Monasteriis Monialium
 „sibi subjectis ordinario jure, in Exemptis
 „autem Pontifici immediatè subjectis au-
 „ctoritate Apostolicâ; ac Prælati Regula-
 „res in Monasteriis hujusmodi sibi sub-
 „jectis de clausura convenienti, ubi non
 „est, quamprimùm commodè poterunt,
 „provideant. Hanc Constitutionem in-
 „novavit *Trident. l. c. c. 5.* addens: „Ingredi
 „intra septa Monasterii Monialium nemi-
 „ni liceat sine Episcopi vel Superioris li-
 „centia sub excommunicationis pœna
 „ ipso

„ ipso facto incurrenda, dare autem licentiam tantum debent in casibus necessariis.

5. Verum hæc Constitutio BONIFACII VIII. in illo rigore extra Italiam ubi vis locorum ob gravia obstacula ad effectum deduci non potuit. Ubi tamen clausura Apostolica introducta est, non possunt Superiores Ordinum ob quamcunque necessitatem vel causam, nisi prius à loci Ordinario cognita & expressè in scriptis approbata sit, dare Moniali licentiam exeundi, ut statuit Pius V. aliàs ab Episcopo, quantumvis sint exempti, tanquam violatores clausuræ puniri possunt, ut ait *Reiffenst. b. t. n. 37.* Pariter Pius V. sub pœna excommunicationis aliisque prohibet, ne in clausuram Monasterii virorum ingrediantur vel in eam admittantur mulieres, saltem sub prætextu alicujus privilegii, exceptis casibus, quibus fit intra claustrum processio, vel celebrantur Officia Divina, aut Fideles sepeliuntur, vel necessitas postulaverit. Censent autem *Laym. &c.* apud *Reiffenst. n. 72.* non extare Legem generalem, quæ prohibeat ingressum mulierum in Monasteria virorum sine prætextu privilegii, aut earum admissionem sub gravi culpa, sed hac in re spectanda specialia Religionum

Instituta, ut notat *Leuren, b. t. Q. 919. n. 3.*
 Sic in Ordine FF. Minorum per Statuta
 Generalia C. 4. §. 5. prohibetur sub pœ-
 nis in Bulla PII V. *Regularium Perso-*
narum, quascunque mulieres, etiam
 non prætendentes facultatem seu Pri-
 vilegium intra sua Monasteria admit-
 tere.

6. Nihilominus permissum est Impe-
 ratori, Regibus, Electoribus & Prin-
 cipibus S. R. I. eorumque Uxoribus ac
 Prolibus ingredi clausuras Virorum ac
 Monialium. *Nec obstat*, quòd in Bullis
 Pontificiis exprimatur: *Nec Comitissis,*
Marchionissis vel Ducissis talis ingressus
fit licitus. Nam sunt his Superiores, con-
 sequenter in lege odiosa, nisi expri-
 mantur, non comprehendantur, ut pa-
 tet ex praxi saltem in Germania, ait
Reiffenst. b. t. n. 49. Præterea id per-
 missum est infantibus seu ante com-
 pletum septennium; item Fundatoribus
 aut Fundatricibus, qui vel locum seu
 fundum sitûs Monasterii concesserunt,
 vel Monasterium propriis sumptibus fa-
 bricari fecerunt, vel redditibus dota-
 verunt ad victum & vestitum Regula-
 rium. Cæterum cum clausura Regu-
 larium solius sit Juris Humani, po-
 test Decretis, clausuram indicentibus,

consuetudine contrariâ derogari, ut notat *Kerckb. in Stat. c. 5. §. 8. n. 12.* & attendendum, in quo rigore clausura sit introducta, & vigeat in Monasteriis, etiam Monialium. Vide *Nucl. Theol. Exam. 4. n. 4.*

7. III. In *Clement. b. t. c. 2.* statuit Pontifex: „ Ut Exempta Sedi Apostolicæ im-
 „ mediatè subjecta Monasteria Monialium
 „ Apostolicâ, non Exempta Ordinarii
 „ Auctoritate; ac Exempta alia per suos
 „ Superiores annis singulis visitentur; &
 „ ut Abbatissæ, quæ solent benedici, in-
 „ fra annum à die Confirmationis munus
 „ benedictionis accipiant, alioquin se
 „ prorsus jure suo noverint excidisse. Illas
 „ quoque mulieres, quæ vulgò dicuntur
 „ Canonicae sæculares, & ut Canonici
 „ sæculares vitam ducunt, non renun-
 „ tiantes proprio, nec professionem ali-
 „ quam facientes, per locorum Ordina-
 „ rios, si exemptæ non fuerint, suâ, si
 „ verò Exemptæ fuerint, Apostolicâ ju-
 „ bet Auctoritate visitari. Per hoc tamen
 „ non intendit earum statum, Regulam
 „ seu Ordinem approbare; videl. instar
 „ alicujus Ordinis Religiosi, quamvis DD.
 „ apud *Lac. L. 4. n. 229.* censeant, earum
 „ statum esse tacitè approbatum, velut
 „ laudabilem Congregationem, easque,
 „ quamvis Clericæ non sint, esse tamen

personas Ecclesiasticas, quia Ecclesiæ & Officio Divino in Choro sunt mancipatæ, quamvis non gaudeant privilegio Canonis, ut ait *Corr. Prax. Benef. l. 1. c. 5. n. 142.* De earum Exemptione à Jurisdictione Ordinarii vide *Wex in Ariadne p. 5. Dec. 1. casu 3.*

TITULUS XXXVI.

De Religiosis Domibus, ut Episcopo sint subjecta.

I. PER DOMOS RELIGIOSAS non tantum veniunt Ecclesiæ & Monasteria, sed etiam Hospitalia seu Xenodochia pro peregrinis, Nosocomia pro infirmis, Orphanotrophia pro pueris orphanis aliisque similia loca ad pium usum cum auctoritate Episcopi erecta; quæ sunt de jurisdictione Ordinarii, habentis super his fundatam in jure intentionem, nisi per præscriptionem aut privilegium Apostolicum exemptio legitime probetur, juxta C. 8. h. t. Econtra alia loca, estò ad honorem DEI aut pios usus, absque tamen auctoritate Episcopi, constructa, proprie Religiosa non sunt, nec gaudent privilegiis piorum locorum, sed pro arbitrio construentium destrui vel alienari possunt.